

حسن تڼيتنه زږيدل في مړزڼه

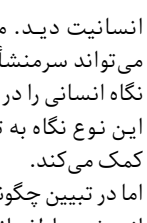
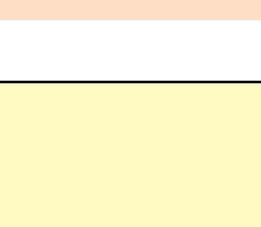
هر که فکر و نينش نیک باشد در روزی اش توسعه خواهد بود.

فصل نه‌الالبلاغه

شرحي که به خاطر احساس خسران شيخ محمد عبده نوشته شد

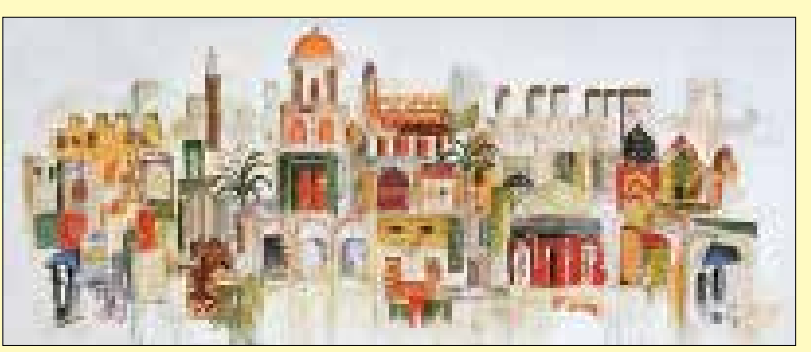

شيخ محمد عبده عالم دين قرن ۱۳ و ۱۴ قمری اهل مصر و از همراهان و همگامان سيد جمال‌الدين اسدآبادی بود. به گفته خودش در روزگاری که از کار برکنار شده بود و حالی بسامان نداشت دست تقدير به صورت اتفاقی او را با نهج البلاغه آشنا کرد. بنا بر روايتی که عبده ارائه داده، او با مطالعه جسته و گریخته کتاب شيفته و مقهور آن می شود. اين شيفشگی

حجت‌الاسلام واسطی در نشست فقه آرمانشهر مهدوی مطرح کرد

آرمانشهرنویسی در حوزه کاملاً مغفول است

آرمانشهراندیشی و آرمانشهرنویسی جزوی کاملاً مغفول است. فقه آرمانشهر با فقه‌های مضاف دیگر مانند فقه بورس و فضای مجازی و فرهنگ و ... متفاوت است و حالت رویکردی دارد و باید بتوانیم از تدوین ادله برای تعریف مدل استفاده کنیم. به گزارش پایگاه‌خبری تحلیلی مفتاح علوم انسانی اسلامی، حجت‌الاسلام والمسلمین عبدالحمید واسطی عضو هیئت علمی گروه منطق فهم دین پژوهشگاه در نشست علمی «فقه آرمانشهر مهدوی» با بیان اینکه بحث ما این است که آیا می‌توان از مدالیل ادله عصر ظهور برای تدوین نظام اجتماعی فعلی استفاده کنیم، گفت: آری

بله اگر با حجت‌فقهی و شرعی درآه؟ وی با اشاره به اینکه روایاتی مربوط به قبل، حین و بعد از ظهور است، به ضرورت این بحث اشاره کرد و افزود: برخی از بنیادهای کلان فقهی به ما جهت را نشان می‌دهند، ما نیازمند راه‌های عملیاتی جزئی هستیم و باید مدل تعریف کنیم، در مدل شیعه‌سازی تحقق چنین با بیان کمیت و کیفیت و اجزا و روابط زمان و مکان مشخص می‌شود.

واسطی با بیان اینکه آرمانشهراندیشی و آرمانشهرنویسی جزوی کاملاً مغفول است، تصریح کرد:فقه آرمانشهر با فقه‌های مضاف دیگر مانند فقه بورس و فضای مجازی و فرهنگ و ... متفاوت است و حالت رویکردی دارد و باید بتوانیم از تدوین ادله برای تعریف مدل استفاده کنیم.

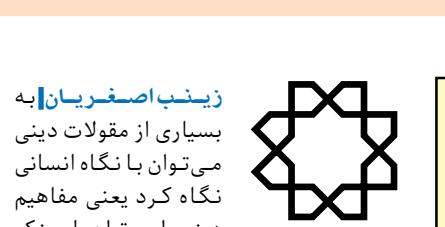
■ **تمدن خدامحور:**پیش‌بینی آینده بشریت وی با بیان اینکه آرمانشهر مهدوی نظریه‌پردازی درباره آینده است، اضافه کرد: فلسفه و افراد استراتژیست در دوره معاصر مانند هانتینگتون و فوکویاما درباره آینده تاریخ به نظر به داده‌اند؛ فوکویاما می‌گوید الیبرسم پایان تاریخ است و آینده بشر همین است و هانتینگتون هم جنگ تمدن‌ها را مطرح کرد. مبتنی بر آیه شریفه ۵۵ نور «وَعَدَ اللَّهُ الَّذِينَ آمَنُوا مِنْكُمْ وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ أَنْ يَتَخَلَّفَهُمْ فِي الْأَرْضِ كَمَا اسْتَخْلَفَ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ وَنُمَكِّنَهُمْ لَهُمْ دِينَهُمْ الَّذِي ارْتَضَى لَهُمْ وَلَيُبَدِّلَنَّهُمْ مِنْ بَعْدِ خَوْفِهِمْ أَمْنًا يُعْبُدُونَنِي لَا يُشْرِكُونَ بِي شَيْئًا» آینده بشریت تمدنی خواهد بود؛ تمدنی با ساختارها و بنیادهایی که احساس حضور خدا را تولید می‌کند. وی تأکید کرد: اگر ما تمدنی داشتیم که همه نیازهای انسان را پوشش بدهد ولی هیچ ارتباط ملکوتی با بالفعل ایجاد نکند «بعبدونی لا یشرکون بی شیئا» اتفاق نمی‌افتد، اگر تمدنی سلامت، دانش، عدالت و ... داشته باشد، از نیازهای زیستی گرفته تا نیاز به دانش و خودآگاهی، در هر کدام از مصادیق این نیازها این پرسش مطرح است که نظر اسلام درباره این نیاز چیست و چگونه باید برطرف شود؛ آیا نیاز را صادق می‌داند یا کاذب؛ و اینکه این نیاز با چه فرایندی می‌تواند برطرف شود؟

در مقدمه کوتاهی که بر شرح نهج البلاغه نگاشته، خود را نشان می‌دهد. این رو در ده عالم سلفی نوگرا دسته‌بندی می‌شود.

از نگاه منتقدان اینکه عالمی در جایگاه عبده که به درجات بالای علمی در آنروز رسیده بود تا آن روز نهج‌البلاغه را نمی‌شناخته نکتته‌ای است که باید مورد

توجه قرار گیرد. نهج‌البلاغه تا آن زمان بارش شرح شده اسلام با او است. با تحولات دنیای جدید همراه

یعنی بازگشت از یک‌راه غلط، از یک کار غلط، از یک فکر غلط انابه یعنی رجوع الی الله، بازگشت به سمت خدا، این توبه و انابه به‌طور طبیعی یک معنایی را در خودش مندرج دارد؛ وقتی می‌گوییم از راه‌خطایز گردیم، معنایش این است که نقطه خطا، راه‌خطا را شناسایی کنیم؛ این خیلی مهم است. ما همین‌طور که داریم حرکت

انسانیت دید. ما مانند مقوله «روژه‌داری» که می‌تواند سرمنشأ رشد فراوانی باشد. می‌شود نگاه انسانی را در جای جای دین یافت. تقویت این نوع نگاه به تقویت انسان‌هایی متعالی‌تر اما در تبیین چگونگی انجام این کار و روش پیش‌شان‌دیزی از مسئولان مجمع حبل‌لّٰه رقتیم و دربارۀ راهکارهای ارتقای عواطف انسانی گفت‌وگو کردیم.

■ **یکی از فواید روزه‌داری تقویت و غلبه اراده انسان است تا جایی که در دیگر ادیان هم به بار اشاره شده است. انسان در ماه رمضان چگونه می‌تواند با قوی‌سازی اراده، رفتارهایش را مدیریت کند و از توجه به خود (خودخواهی) به سمت احسان به دیگران منتقل‌ساز؟**
روزه نتایج و آثاری را به دنبال خود دارد، یک‌سری آثار فردی است که بخشی از آن انجام تکلیف و عبادیت و پایداری خانوادۀ را انتظار داریم. عبودیت هم در حقیقت هر چیزی است که معناداری زندگی را پویاتر و فعال‌تر می‌کند. وی افزود: اگر نظام خانواده مبتنی بر اسلام باشد، ورودی، خروجی و پربادش این فرایند باید مبتنی بر ادله روایی و قرآنی باشد، یعنی تعیین کنیم این ورودی و این خروجی به چه آیه و روایتی مستند است. عقل هم کارکرد خود را دارد و از آن استفاده می‌شود. مثلاً قایل در کارکرد خود ما این آیهام هم دارند ولی خانواده می‌تواند دور از قایل زندگی کرده و نقش آن‌ها را صفر کند (البته درست روایاتی داریم که توصیفی هستند و البته برخی موارد هم تجویزی و بیانگر مستحبات و مکروهات و باید و نیایده‌ها؛ اما می‌توانیم از این‌ها برای ساخت تمدن نوین اسلامی در دوره کنونی استفاده کنیم و اگر بله آیا حجت‌فقهی و شرعی دارد؟

وی با اشاره به اینکه روایاتی مربوط به قبل، حین و بعد از ظهور است، به ضرورت این بحث اشاره کرد و افزود: برخی از بنیادهای کلان فقهی به ما جهت را نشان می‌دهند، ما نیازمند راه‌های عملیاتی جزئی هستیم و باید مدل تعریف کنیم، در مدل شیعه‌سازی تحقق چنین با بیان کمیت و کیفیت و اجزا و روابط زمان و مکان مشخص می‌شود.

■ **در بسیاری از کشورها با جشن و پذیرایی و میهمانی گسترده به استقبال ماه مبارک رمضان می‌روند اما در ایران این اتفاق نمی‌افتد. در آداب دینی ما هم جایی محفل نشسته است.**
واسطی با تأکید بر اینکه در آرمانشهر مهدوی معلم بیمار بودن این مدرسه تعطیل خواهد شد ولی در شهر، مدرسه بزرگ و فعالی داریم و اگر معلم بیمار شد معلم دیگری جایگزین خواهد شد نه اینکه درس تعطیل شود. آرمانشهر هم شیعه‌سازی جامعه کلان با همه ساختارها و جزئیات است.

وی اضافه کرد: آرمانشهرها تاکنون در قالب زمان و داستان‌های تخیلی و صحنه‌پردازی‌های ادبیاتی شکل گرفته است؛ مثلاً توبیای نامس موز جزیره‌ای در خلیجی بزرگ و در امان از بادها و موج ... است. ولینگرگادار و ادمن افراد بیرون از این مجموعه خطرناک است، یعنی همه جزئیات ریز در این آرمانشهر توصیف شده است.

واسطی تصریح کرد: وقتی صحبت از آرمانشهر است جنس، جنس تمدنی است و تمدن، شبکه منسجم از نظایر ها یعنی ساختارها و فرایندهاست. این شبکه حداقل دارای سه نظام معرفتی، قانونی و فرهنگی است که در فقه و مباحث جزووی معادل نظام حقوق، عقاید و باورهای است. دانش کلام و فلسفه و عرفان پشتوانه آن است، تمدنی با ساختارها و بنیادهای الزام‌آور است که فقه و حقوق آن را پوشش می‌دهد؛ نظام فرهنگی هم بیانگر حسن و قبح‌ها و خوب و بدهاست و دانش اخلاق هم مباحث فرهنگی را پوشش می‌دهد.

عضو هیئت علمی گروه منطق فهم دین پژوهشگاه بیان کرد: این سه نظام باید بتوانند مجموعه نیازهای انسان را پاسخ دهند و اگر تأکید ما باشد؛ همه نظریات علوم خدا در قلوب و نفوس جامعه نباشد بیش‌ک تمدن مطلوبی رخ نداده است.

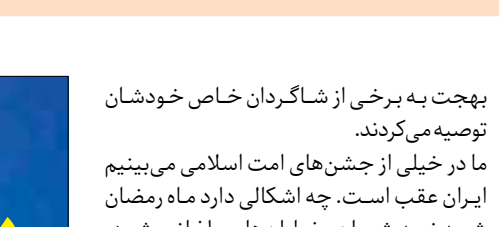
واسطی بیان کرد: ما در تشکیل خانواده اولییه، خروجی‌هایی چون سلامت جسمی، تعادل روحی، مهارت و مدیریت

است و تلاش می‌کند خوانشش تحول‌گرا و فعال از اسلام ارائه دهد. از این رو در ده عالم سلفی نوگرا دسته‌بندی می‌شود.

از نگاه منتقدان اینکه عالمی در جایگاه عبده که به درجات بالای علمی در آنروز رسیده بود تا آن روز نهج‌البلاغه را نمی‌شناخته نکتته‌ای است که باید مورد

توجه قرار گیرد. نهج‌البلاغه تا آن زمان بارش شرح شده اسلام با او است. با تحولات دنیای جدید همراه

یعنی بازگشت از یک‌راه غلط، از یک کار غلط، از یک فکر غلط انابه یعنی رجوع الی الله، بازگشت به سمت خدا، این توبه و انابه به‌طور طبیعی یک معنایی را در خودش مندرج دارد؛ وقتی می‌گوییم از راه‌خطایز گردیم، معنایش این است که نقطه خطا، راه‌خطا را شناسایی کنیم؛ این خیلی مهم است. ما همین‌طور که داریم حرکت

انسانیت دید. ما مانند مقوله «روژه‌داری» که می‌تواند سرمنشأ رشد فراوانی باشد. می‌شود نگاه انسانی را در جای جای دین یافت. تقویت این نوع نگاه به تقویت انسان‌هایی متعالی‌تر اما در تبیین چگونگی انجام این کار و روش پیش‌شان‌دیزی از مسئولان مجمع حبل‌لّٰه رقتیم و دربارۀ راهکارهای ارتقای عواطف انسانی گفت‌وگو کردیم. عید اسلامی در جهان اسلام عید فطر است. ما مشهودی‌ها را خرم را داریم که پس از اذان، افطاری ساده می‌دهند اما در شهرهای دیگر این‌گونه نیست.

متأسفانه ما نسبت به اعیاد مشترک اسلامی -که بعد شیعی ندارم- کم توجهیم. هیئت‌های روز نتایج و آثاری را به دنبال خود دارد، یک‌سری آثار فردی است که بخشی از آن انجام تکلیف و عبادیت و پایداری خانوادۀ را انتظار داریم. عبودیت هم در حقیقت هر چیزی است که معناداری روزه زندگی را پویاتر و فعال‌تر می‌کند. وی افزود: اگر نظام خانواده مبتنی بر اسلام باشد، ورودی، خروجی و پربادش این فرایند باید مبتنی بر ادله روایی و قرآنی باشد، یعنی تعیین کنیم این ورودی و این خروجی به چه آیه و روایتی مستند است. عقل هم کارکرد خود را دارد و از آن استفاده می‌شود. مثلاً قایل در کارکرد خود ما این آیهام هم دارند ولی خانواده می‌تواند دور از قایل زندگی کرده و نقش آن‌ها را صفر کند (البته درست روایاتی داریم که توصیفی هستند و البته برخی موارد هم تجویزی و بیانگر مستحبات و مکروهات و باید و نیایده‌ها؛ اما می‌توانیم از این‌ها برای ساخت تمدن نوین اسلامی در دوره کنونی استفاده کنیم و اگر بله آیا حجت‌فقهی و شرعی دارد؟

وی با اشاره به اینکه روایاتی مربوط به قبل، حین و بعد از ظهور است، به ضرورت این بحث اشاره کرد و افزود: برخی از بنیادهای کلان فقهی به ما جهت را نشان می‌دهند، ما نیازمند راه‌های عملیاتی جزئی هستیم و باید مدل تعریف کنیم، در مدل شیعه‌سازی تحقق چنین با بیان کمیت و کیفیت و اجزا و روابط زمان و مکان مشخص می‌شود.

■ **در بسیاری از کشورها با جشن و پذیرایی و میهمانی گسترده به استقبال ماه مبارک رمضان می‌روند اما در ایران این اتفاق نمی‌افتد. در آداب دینی ما هم جایی محفل نشسته است.**

واسطی با تأکید بر اینکه در آرمانشهر مهدوی معلم بیمار بودن این مدرسه تعطیل خواهد شد ولی در شهر، مدرسه بزرگ و فعالی داریم و اگر معلم بیمار شد معلم دیگری جایگزین خواهد شد نه اینکه درس تعطیل شود. آرمانشهر هم شیعه‌سازی جامعه کلان با همه ساختارها و جزئیات است.

■ **نقش رسانه‌ها در این زمینه چیست؟**
نگته این است وقتی نگاه این باشد که قرار است

می‌کنیم، غالباً این جور هستیم که از کار خودمان، از خطای خودمان، از تقصیری که می‌کنیم، غفلتی که می‌کنیم، توجه نمی‌کنیم به‌اشکالی که در کار خودمان وجود دارد. این خود، هم خود شخصی است، هم خود جمعی؛ ملت خودمان، حزب خودمان، جریان خودمان، جناح خودمان هر چه که به خود انسان از تباط پیدا می‌کند، عیوب آن غالباً

بود و اینکه عبده آن را نمی‌شناخته می‌تواند نشان‌دهنده نوعی ممیزی فرهنگی و هژمونیک در زیست‌جهان نوگرا باشد. این ناآشنایی و آشنایی یک‌باره به همراه دغدغه‌ها دسته‌بندی می‌شود.

از نگاه منتقدان اینکه عالمی در جایگاه عبده که به درجات بالای علمی در آنروز رسیده بود تا آن روز نهج‌البلاغه را نمی‌شناخته نکتته‌ای است که باید مورد

تلاش کرده با این شرح کوتاه و با عدم دخالت در

مورد غفلت قرار می‌گیرد؛انا دیگران عیب ما را باید به ما بگویند. اگر خودمان می‌همیدیم و اصلاح می‌کردیم، نوبت نمی‌رسید به دیگران؛ احتیاج نبود که دیگران به ما بگویند. (۲۷/ ۱۲۸۹۰)

در دعای ویاغ مام‌مبارک رمضان، امام‌سجاد(ع) به پروردگار عالم عرض می‌کند: «یا انت الفتحت لعبادک بابا الی عفوک و سئیته

نزاع‌های عقیدتی جایگاه نهج‌البلاغه را در جامعه هدف خود تثبیت کند.

عبده در مقدمه شرح خود بر نهج‌البلاغه می‌گوید هدف او از شرح کتاب آشنایی مخاطبان و جوانان با متن کتاب است چرا که فاصله زمانی و فرهنگی ما با ادبیات نهج‌البلاغه مانع فهم درست از آن شده است.

بر همین اساس به شرح عبارات اکتفا و در این مسیر بر

انثویه! این باب را باز کردی به روی ما به سوسی عفو تو بشتابیم. از خودمان می‌همیدیم و اصلاح می‌کردیم، نوبت نمی‌رسید به دیگران؛ احتیاج نبود که دیگران به ما بگویند. (۲۷/ ۱۲۸۹۰)

روی دندانک باز نمی‌رود، وضع ما دندانک کنه‌کار خیلی بی‌مش. انسان تحت تأثیر غرایز انسانی و هواهای نفسانی، چار خطا

مورد غفلت قرار می‌گیرد؛انا دیگران عیب ما را باید به ما بگویند. اگر خودمان می‌همیدیم و اصلاح می‌کردیم، نوبت نمی‌رسید به دیگران؛ احتیاج نبود که دیگران به ما بگویند. (۲۷/ ۱۲۸۹۰)

در دعای ویاغ مام‌مبارک رمضان، امام‌سجاد(ع) به پروردگار عالم عرض می‌کند: «یا انت الفتحت لعبادک بابا الی عفوک و سئیته

نزاع‌های عقیدتی جایگاه نهج‌البلاغه را در جامعه هدف خود تثبیت کند.

عبده در مقدمه شرح خود بر نهج‌البلاغه می‌گوید هدف او از شرح کتاب آشنایی مخاطبان و جوانان با متن کتاب است چرا که فاصله زمانی و فرهنگی ما با ادبیات نهج‌البلاغه مانع فهم درست از آن شده است.

بر همین اساس به شرح عبارات اکتفا و در این مسیر بر

انثویه! این باب را باز کردی به روی ما به سوسی عفو تو بشتابیم. از خودمان می‌همیدیم و اصلاح می‌کردیم، نوبت نمی‌رسید به دیگران؛ احتیاج نبود که دیگران به ما بگویند. (۲۷/ ۱۲۸۹۰)

روی دندانک باز نمی‌رود، وضع ما دندانک کنه‌کار خیلی بی‌مش. انسان تحت تأثیر غرایز انسانی و هواهای نفسانی، چار خطا

مورد غفلت قرار می‌گیرد؛انا دیگران عیب ما را باید به ما بگویند. اگر خودمان می‌همیدیم و اصلاح می‌کردیم، نوبت نمی‌رسید به دیگران؛ احتیاج نبود که دیگران به ما بگویند. (۲۷/ ۱۲۸۹۰)

در دعای ویاغ مام‌مبارک رمضان، امام‌سجاد(ع) به پروردگار عالم عرض می‌کند: «یا انت الفتحت لعبادک بابا الی عفوک و سئیته

نزاع‌های عقیدتی جایگاه نهج‌البلاغه را در جامعه هدف خود تثبیت کند.

عبده در مقدمه شرح خود بر نهج‌البلاغه می‌گوید هدف او از شرح کتاب آشنایی مخاطبان و جوانان با متن کتاب است چرا که فاصله زمانی و فرهنگی ما با ادبیات نهج‌البلاغه مانع فهم درست از آن شده است.

بر همین اساس به شرح عبارات اکتفا و در این مسیر بر

انثویه! این باب را باز کردی به روی ما به سوسی عفو تو بشتابیم. از خودمان می‌همیدیم و اصلاح می‌کردیم، نوبت نمی‌رسید به دیگران؛ احتیاج نبود که دیگران به ما بگویند. (۲۷/ ۱۲۸۹۰)

روی دندانک باز نمی‌رود، وضع ما دندانک کنه‌کار خیلی بی‌مش. انسان تحت تأثیر غرایز انسانی و هواهای نفسانی، چار خطا

مورد غفلت قرار می‌گیرد؛انا دیگران عیب ما را باید به ما بگویند. اگر خودمان می‌همیدیم و اصلاح می‌کردیم، نوبت نمی‌رسید به دیگران؛ احتیاج نبود که دیگران به ما بگویند. (۲۷/ ۱۲۸۹۰)

در دعای ویاغ مام‌مبارک رمضان، امام‌سجاد(ع) به پروردگار عالم عرض می‌کند: «یا انت الفتحت لعبادک بابا الی عفوک و سئیته

نزاع‌های عقیدتی جایگاه نهج‌البلاغه را در جامعه هدف خود تثبیت کند.

عبده در مقدمه شرح خود بر نهج‌البلاغه می‌گوید هدف او از شرح کتاب آشنایی مخاطبان و جوانان با متن کتاب است چرا که فاصله زمانی و فرهنگی ما با ادبیات نهج‌البلاغه مانع فهم درست از آن شده است.

بر همین اساس به شرح عبارات اکتفا و در این مسیر بر

انثویه! این باب را باز کردی به روی ما به سوسی عفو تو بشتابیم. از خودمان می‌همیدیم و اصلاح می‌کردیم، نوبت نمی‌رسید به دیگران؛ احتیاج نبود که دیگران به ما بگویند. (۲۷/ ۱۲۸۹۰)

روی دندانک باز نمی‌رود، وضع ما دندانک کنه‌کار خیلی بی‌مش. انسان تحت تأثیر غرایز انسانی و هواهای نفسانی، چار خطا

مورد غفلت قرار می‌گیرد؛انا دیگران عیب ما را باید به ما بگویند. اگر خودمان می‌همیدیم و اصلاح می‌کردیم، نوبت نمی‌رسید به دیگران؛ احتیاج نبود که دیگران به ما بگویند. (۲۷/ ۱۲۸۹۰)

در دعای ویاغ مام‌مبارک رمضان، امام‌سجاد(ع) به پروردگار عالم عرض می‌کند: «یا انت الفتحت لعبادک بابا الی عفوک و سئیته

نزاع‌های عقیدتی جایگاه نهج‌البلاغه را در جامعه هدف خود تثبیت کند.

عبده در مقدمه شرح خود بر نهج‌البلاغه می‌گوید هدف او از شرح کتاب آشنایی مخاطبان و جوانان با متن کتاب است چرا که فاصله زمانی و فرهنگی ما با ادبیات نهج‌البلاغه مانع فهم درست از آن شده است.

بر همین اساس به شرح عبارات اکتفا و در این مسیر بر

انثویه! این باب را باز کردی به روی ما به سوسی عفو تو بشتابیم. از خودمان می‌همیدیم و اصلاح می‌کردیم، نوبت نمی‌رسید به دیگران؛ احتیاج نبود که دیگران به ما بگویند. (۲۷/ ۱۲۸۹۰)

روی دندانک باز نمی‌رود، وضع ما دندانک کنه‌کار خیلی بی‌مش. انسان تحت تأثیر غرایز انسانی و هواهای نفسانی، چار خطا

مورد غفلت قرار می‌گیرد؛انا دیگران عیب ما را باید به ما بگویند. اگر خودمان می‌همیدیم و اصلاح می‌کردیم، نوبت نمی‌رسید به دیگران؛ احتیاج نبود که دیگران به ما بگویند. (۲۷/ ۱۲۸۹۰)

در دعای ویاغ مام‌مبارک رمضان، امام‌سجاد(ع) به پروردگار عالم عرض می‌کند: «یا انت الفتحت لعبادک بابا الی عفوک و سئیته

نزاع‌های عقیدتی جایگاه نهج‌البلاغه را در جامعه هدف خود تثبیت کند.

عبده در مقدمه شرح خود بر نهج‌البلاغه می‌گوید هدف او از شرح کتاب آشنایی مخاطبان و جوانان با متن کتاب است چرا که فاصله زمانی و فرهنگی ما با ادبیات نهج‌البلاغه مانع فهم درست از آن شده است.

بر همین اساس به شرح عبارات اکتفا و در این مسیر بر

انثویه! این باب را باز کردی به روی ما به سوسی عفو تو بشتابیم. از خودمان می‌همیدیم و اصلاح می‌کردیم، نوبت نمی‌رسید به دیگران؛ احتیاج نبود که دیگران به ما بگویند. (۲۷/ ۱۲۸۹۰)

روی دندانک باز نمی‌رود، وضع ما دندانک کنه‌کار خیلی بی‌مش. انسان تحت تأثیر غرایز انسانی و هواهای نفسانی، چار خطا

مورد غفلت قرار می‌گیرد؛انا دیگران عیب ما را باید به ما بگویند. اگر خودمان می‌همیدیم و اصلاح می‌کردیم، نوبت نمی‌رسید به دیگران؛ احتیاج نبود که دیگران به ما بگویند. (۲۷/ ۱۲۸۹۰)

در دعای ویاغ مام‌مبارک رمضان، امام‌سجاد(ع) به پروردگار عالم عرض می‌کند: «یا انت الفتحت لعبادک بابا الی عفوک و سئیته

نزاع‌های عقیدتی جایگاه نهج‌البلاغه را در جامعه هدف خود تثبیت کند.

عبده در مقدمه شرح خود بر نهج‌البلاغه می‌گوید هدف او از شرح کتاب آشنایی مخاطبان و جوانان با متن کتاب است چرا که فاصله زمانی و فرهنگی ما با ادبیات نهج‌البلاغه مانع فهم درست از آن شده است.

بر همین اساس به شرح عبارات اکتفا و در این مسیر بر

انثویه! این باب را باز کردی به روی ما به سوسی عفو تو بشتابیم. از خودمان می‌همیدیم و اصلاح می‌کردیم، نوبت نمی‌رسید به دیگران؛ احتیاج نبود که دیگران به ما بگویند. (۲۷/ ۱۲۸۹۰)

روی دندانک باز نمی‌رود، وضع ما دندانک کنه‌کار خیلی بی‌مش. انسان تحت تأثیر غرایز انسانی و هواهای نفسانی، چار خطا

مورد غفلت قرار می‌گیرد؛انا دیگران عیب ما را باید به ما بگویند. اگر خودمان می‌همیدیم و اصلاح می‌کردیم، نوبت نمی‌رسید به دیگران؛ احتیاج نبود که دیگران به ما بگویند. (۲۷/ ۱۲۸۹۰)

در دعای ویاغ مام‌مبارک رمضان، امام‌سجاد(ع) به پروردگار عالم عرض می‌کند: «یا انت الفتحت لعبادک بابا الی عفوک و سئیته

نزاع‌های عقیدتی جایگاه نهج‌البلاغه را در جامعه هدف خود تثبیت کند.

عبده در مقدمه شرح خود بر نهج‌البلاغه می‌گوید هدف او از شرح کتاب آشنایی مخاطبان و جوانان با متن کتاب است چرا که فاصله زمانی و فرهنگی ما با ادبیات نهج‌البلاغه مانع فهم درست از آن شده است.

بر همین اساس به شرح عبارات اکتفا و در این مسیر بر

انثویه! این باب را باز کردی به روی ما به سوسی عفو تو بشتابیم. از خودمان می‌همیدیم و اصلاح می‌کردیم، نوبت نمی‌رسید به دیگران؛ احتیاج نبود که دیگران به ما بگویند. (۲۷/ ۱۲۸۹۰)

روی دندانک باز نمی‌رود، وضع ما دندانک کنه‌کار خیلی بی‌مش. انسان تحت تأثیر غرایز انسانی و هواهای نفسانی، چار خطا

مورد غفلت قرار می‌گیرد؛انا دیگران عیب ما را باید به ما بگویند. اگر خودمان می‌همیدیم و اصلاح می‌کردیم، نوبت نمی‌رسید به دیگران؛ احتیاج نبود که دیگران به ما بگویند. (۲۷/ ۱۲۸۹۰)

در دعای ویاغ مام‌مبارک رمضان، امام‌سجاد(ع) به پروردگار عالم عرض می‌کند: «یا انت الفتحت لعبادک بابا الی عفوک و سئیته

نزاع‌های عقیدتی جایگاه نهج‌البلاغه را در جامعه هدف خود تثبیت کند.

عبده در مقدمه شرح خود بر نهج‌البلاغه می‌گوید هدف او از شرح کتاب آشنایی مخاطبان و جوانان با متن کتاب است چرا که فاصله زمانی و فرهنگی ما با ادبیات نهج‌البلاغه مانع فهم درست از آن شده است.

بر همین اساس به شرح عبارات اکتفا و در این مسیر بر

انثویه! این باب را باز کردی به روی ما به سوسی عفو تو بشتابیم. از خودمان می‌همیدیم و اصلاح می‌کردیم، نوبت نمی‌رسید به دیگران؛ احتیاج نبود که دیگران به ما بگویند. (۲۷/ ۱۲۸۹۰)

کتاب‌های لغت مشهور تکیه کرده است. عبده تصریح می‌کند: من درباره سخنان امام در موضوع امامت چیزی نخواهم گفت و هر کس خود می‌تواند با مراجعه به متن اصلی اعتقادی درست و غلط را تشخیص بدهد یا این متن کتاب است چرا که فاصله زمانی و فرهنگی ما با ادبیات نهج‌البلاغه مانع فهم درست از آن شده است.

توضیح داده و یا در شرح چندین آیه به معاویه عبارات

انثویه! این باب را باز کردی به روی ما به سوسی عفو تو بشتابیم. از خودمان می‌همیدیم و اصلاح می‌کردیم، نوبت نمی‌رسید به دیگران؛ احتیاج نبود که دیگران به ما بگویند. (۲۷/ ۱۲۸۹۰)

روی دندانک باز نمی‌رود، وضع ما دندانک کنه‌کار خیلی بی‌مش. انسان تحت تأثیر غرایز انسانی و هواهای نفسانی، چار خطا

مورد غفلت قرار می‌گیرد؛انا دیگران عیب ما را باید به ما بگویند. اگر خودمان می‌همیدیم و اصلاح می‌کردیم، نوبت نمی‌رسید به دیگران؛ احتیاج نبود که دیگران به ما بگویند. (۲۷/ ۱۲۸۹۰)

در دعای ویاغ مام‌مبارک رمضان، امام‌سجاد(ع) به پروردگار عالم عرض می‌کند: «یا انت الفتحت لعبادک بابا الی عفوک و سئیته

نزاع‌های عقیدتی جایگاه نهج‌البلاغه را در جامعه هدف خود تثبیت کند.

عبده در مقدمه شرح خود بر نهج‌البلاغه می‌گوید هدف او از شرح کتاب آشنایی مخاطبان و جوانان با متن کتاب است چرا که فاصله زمانی و فرهنگی ما با ادبیات نهج‌البلاغه مانع فهم درست از آن شده است.

بر همین اساس به شرح عبارات اکتفا و در این مسیر بر

انثویه! این باب را باز کردی به روی ما به سوسی عفو تو بشتابیم. از خودمان می‌همیدیم و اصلاح می‌کردیم، نوبت نمی‌رسید به دیگران؛ احتیاج نبود که دیگران به ما بگویند. (۲۷/ ۱۲۸۹۰)

روی دندانک باز نمی‌رود، وضع ما دندانک کنه‌کار خیلی بی‌مش. انسان تحت تأثیر غرایز انسانی و هواهای نفسانی، چار خطا

مورد غفلت قرار می‌گیرد؛انا دیگران عیب ما را باید به ما بگویند. اگر خودمان می‌همیدیم و اصلاح می‌کردیم، نوبت نمی‌رسید به دیگران؛ احتیاج نبود که دیگران به ما بگویند. (۲۷/ ۱۲۸۹۰)

در دعای ویاغ مام‌مبارک رمضان، امام‌سجاد(ع) به پروردگار عالم عرض می‌کند: «یا انت الفتحت لعبادک بابا الی عفوک و سئیته

نزاع‌های عقیدتی جایگاه نهج‌البلاغه را در جامعه هدف خود تثبیت کند.

عبده در مقدمه شرح خود بر نهج‌البلاغه می‌گوید هدف او از شرح کتاب آشنایی مخاطبان و جوانان با متن کتاب است چرا که فاصله زمانی و فرهنگی ما با ادبیات نهج‌البلاغه مانع فهم درست از آن شده است.

بر همین اساس به شرح عبارات اکتفا و در این مسیر بر

انثویه! این باب را باز کردی به روی ما به سوسی عفو تو بشتابیم. از خودمان می‌همیدیم و اصلاح می‌کردیم، نوبت نمی‌رسید به دیگران؛ احتیاج نبود که دیگران به ما بگویند. (۲۷/ ۱۲۸۹۰)

روی دندانک باز نمی‌رود، وضع ما دندانک کنه‌کار خیلی بی‌مش. انسان تحت تأثیر غرایز انسانی و هواهای نفسانی، چار خطا

مورد غفلت قرار